Llengua

Cultura

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

Cohesió

CONSORCI PER A LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

MEMÒRIA 2012

Carta de presentació

Aquesta memòria presenta el conjunt de projectes i actuacions que ha realitzat el Consorci per a la Normalització Lingüística aquest any 2012, dissenyats per acomplir els objectius encomanats de fer créixer el coneixement i l'ús de la llengua catalana en tot el territori de Catalunya. És l'objectiu que respon, des de 1988, a la voluntat compartida de la Generalitat de Catalunya amb nombrosos ajuntaments, consells comarcals i diputacions.

La part primera es dedica a les actuacions a l'entorn dels eixos estratègics, exposades en quatre blocs diferenciats, definits a manera de grans objectius: *a)* afavorir la igualtat d'oportunitats de la població general, *b)* entrellaçar l'extensió del coneixement i l'ús de la llengua amb activitats culturals, *c)* fomentar la cohesió social i *d)* fer créixer la presència del català en els sectors vinculats a l'administració pública, l'empresa i el consum. Remarquem-ne alguns dels resultats. Al marge de l'educació reglada, durant el 2012 s'han inscrit 98.329 persones en cursos de diferents nivells per tot el territori català, dues terceres parts dels quals tenen origen estranger. El Consorci ha facilitat l'ensenyament no reglat de català a la població general, i ha sabut adaptar-se als col·lectius amb necessitats de formació específiques. Ha atès de manera especial les zones urbanes dels voltants de Barcelona i els cursos de nivell més elemental (acollida).

La promoció de productes culturals que tenen la llengua com a matèria primera és una estratègia eficaç de foment de la llengua mateixa. Per això, el Consorci ha organitzat un conjunt de 4.686 actes culturals molt diversos, dels quals 2.679 són de foment de la lectura.

Enguany, s'han format 10.129 parelles lingüístiques en el marc del Voluntariat per la llengua, un dels programes que ajuda a millorar la fluïdesa de la llengua oral dels aprenents i que, a més, té una incidència molt positiva en la cohesió social.

Una línia d'acció important també ha estat el foment del consum de productes que tenen un alt component lingüístic. És el cas de les joguines o del cinema en català, per mitjà sobretot del disseny d'oferta específicament adreçada a la població infantil (CINC) o els programes d'ensenyament o de voluntariat.

Fem esment dels 2.289 convenis i acords signats pels centres del Consorci per a la Normalització Lingüística amb empreses, clubs esportius, associacions cíviques, associacions de pares i mares d'escoles o col·legis professionals per establir plans de catalanització o impartir cursos de català o prestar serveis d'assessorament lingüístic.

La segona part de la memòria permet conèixer el detall de les accions de comunicació i projecció empreses al llarg de l'any, que han estat centrades, d'una banda, a reforçar els mecanismes per obtenir més ressò dels objectius i dels resultats de l'acció del Consorci en els mitjans de comunicació i a Internet i, de l'altra, a desenvolupar publicacions i butlletins digitals i a organitzar directament, i en col·laboració amb organismes, institucions i empreses, un gran nombre d'actes commemoratius i celebracions, i jornades i fires de naturalesa molt diversa.

Dediquem un tercer apartat a oferir informació sobre el Consorci com a entitat: la seva estructura territorial i funcional, com a xarxa formada per centres, serveis i oficines a l'entorn de vint-i-dos punts centrals; la gestió dels recursos econòmics, i la gestió i organització interna. Remarquem la simplificació de l'estructura dels Serveis Centrals, que ha quedat configurada en tres àmbits. Formació i Foment, que té la responsabilitat de l'organització i l'impuls dels serveis per al coneixement de la llengua i l'extensió del seu ús. Projecció, que ha assumit les accions de comunicació i difusió de la llengua i del Consorci mateix. Finalment, Serveis Generals, responsable de l'organització administrativa, dels recursos econòmics i els humans, i dels sistemes d'informació i telecomunicacions.

Clou la memòria un annex que ofereix de manera agrupada totes les dades relacionades amb les actuacions i les relacions de cooperació del Consorci.

Confio que les actuacions realitzades al llarg d'aquest any 2012 pel Consorci, com a instrument de política lingüística del Govern de Catalunya que comparteix amb les entitats locals, hagin contribuït a consolidar la llengua catalana a Catalunya, com a element principal que la vertebra i cohesiona com a societat.

Ester Franquesa
Presidenta

98.329
inscripcions

66%
d'inscrits
estrangers

3.995
cursos
presencials

18.232
certificats
homologats

1.424
inscrits
al Parla.cat

AFAVORIM LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS

A la societat catalana, a poc a poc, s'ha anat aconseguint que la presència del català es faci especialment manifesta en molts àmbits de la vida ciutadana.

Així, l'ensenyament obligatori és en català, una bona part de l'oferta dels diaris que s'editen a Catalunya són en el nostre idioma, el català és majoritari a les ones radiofòniques i és la llengua normalment emprada pels diversos organismes de l'administració de la Generalitat o de la local.

Saber català, per tant, és útil per viure a Catalunya. I especialment útil en determinades circumstàncies: per poder relacionar-te amb els teus veïns o veïnes, en els barris, ciutats o comarques, on els catalanoparlants són majoritaris, i també per poder treballar o per poder millorar professionalment.

Garantir el **coneixement de la llengua catalana** no deixa de ser, doncs, una manera d'afavorir la **igualtat d'oportunitats.** Una igualtat d'oportunitats que, a hores d'ara, no està plenament garantida, atès que hi ha, encara, una notable asimetria entre el coneixement del català i el del castellà a Catalunya: d'acord amb les darreres dades de coneixements lingüístics, mentre un 87,9% de la població catalana tenia un nivell alt de castellà en totes les habilitats (entendre, parlar, llegir o escriure), només un 45,1% de la població tenia un nivell alt de coneixements de català, també en totes les habilitats lingüístiques.

Una part important d'aquestes persones, que no coneixen prou bé el nostre idioma, declaren que els interessaria aprendre'l millor. Aquest desig és molt manifest entre les persones que han nascut a l'estranger i han arribat a Catalunya durant la darrera onada immigratòria, de finals del segle XX i inicis del XXI. D'aquesta manera, més del 75% dels nats a l'estranger, el 2008 manifestaven el seu interès per aprendre català. Tanmateix, amb la crisi econòmica, durant aquell any, precisament, la demanda de **cursos de català** va disminuir, així com també el nombre d'inscrits al Consorci. Però, tot i això, encara hi ha moltes persones que tenen mancances pel que fa al seu coneixement i el volen aprendre.

Una altra manera d'apropar aquestes persones a la societat catalana és fomentar el coneixement del país que els acull a través de l'**organització d'activitats complementàries a les classes**, que tenen per objectiu mostrar les possibilitats culturals, cíviques o de serveis que tenen a l'abast. Aquest és un aspecte sempre ben present als cursos de català per a persones adultes.

4.686
activitats de llengua i cultura

82.898
participants

128
visites a exposicions

535
clubs de lectura

335
sortides culturals

171
activitats de Sant Jordi

1.373
activitats culturals diverses

2.676
activitats de foment de la lectura

PRESTIGIEM LA LLENGUA I LA CULTURA

La cultura, la literatura i la llengua creen ponts entre la població nouvinguda i l'autòctona. Per això, el Consorci per a la Normalització Lingüística en la seva activitat es proposa donar valor i fomentar el patrimoni cultural i literari del país, establir vincles entre els ciutadans i la llengua i la cultura, i fer que a través de la cultura els pobles i les persones s'uneixin.

En aquest sentit, el Consorci per a la Normalització Lingüística posa a l'abast dels ciutadans el món de l'art, del cinema, del teatre, de la música, de la cultura popular i el coneixement dels escriptors de la cultura pròpia i els d'altres cultures, els facilita la participació en la societat en què viuen i els reforça el sentiment de pertinença al país.

El programa **Llengua i cultura** pretén que la comunitat de ciutadans que conviu a Catalunya estableixi vincles emocionalment positius amb la llengua a través de les activitats culturals, a través de la lectura i dels escriptors catalans, a través del coneixement i el reconeixement del patrimoni i de l'activitat cultural en la nostra llengua. Conèixer i reconèixer-nos en la comunitat cultural del país ens cohesiona com a poble.

Les diverses activitats que es fan amb els alumnes dels cursos i amb les parelles lingüístiques de VxL tenen per objectiu:

✓ **Fomentar la lectura en català**, els clubs de lectura, la col·laboració amb els actes que organitza l'àmplia xarxa de biblioteques amb què compta el país, les activitats relacionades amb l'escriptor o els escriptors de l'any o amb la Diada de Sant Jordi. Són alguns exemples que, a més de potenciar la lectura en català, creen llaços afectius.

✓ **Difondre les estrenes de la cartellera en català**, facilitar-ne el coneixement, i participar en l'organització de cicles de cinema, especialment de cinema infantil.

✓ **Fer xarxa** amb altres entitats i institucions i organitzar conjuntament activitats de foment de l'ús.

✓ **Donar a conèixer el patrimoni cultural** de les localitats, mitjançant sortides i col·laboracions amb els organismes que promouen activitats patrimonials.

El prestigi d'una llengua ve determinat per diferents factors: la difusió de la cultura que s'expressa en aquesta llengua, com s'ha indicat fins ara, però també el nivell de qualitat i de correció lingüística amb què el conjunt de la societat l'utilitza. Així doncs, és també tasca del CPNL difondre els recursos lingüístics necessaris perquè els ciutadans, les organitzacions i les empreses siguin capaços de comunicar-se correctament en català.

10.129
parelles lingüístiques

2.281
establiments col·laboradors

183
parelles a justícia
esport
sanitat
empresa

692
entitats col·laboradores

83
clubs de lectura

447 parelles als instituts, els *voluntaris del futur*

216
activitats conduïdes per voluntaris

1.287
activitats

55.476
participants

- grups de conversa
- teatre
- música
- conferències
- tallers
- concursos

51.994
inscrits estrangers als cursos inicials i bàsics

5.863
inscrits als cursos per a associacions d'immigrants

119 cursos amb el SOC i **2.163** inscrits

FOMENTEM LA COHESIÓ SOCIAL

La **cohesió social** és un dels eixos vertebradors i un dels objectius fonamentals de tota l'activitat del CPNL, que es manifesta de manera transversal a través de les diverses accions que duu a terme en els diferents àmbits en què treballa. L'**acolliment lingüístic,** que s'ofereix a les persones nouvingudes, el **treball en xarxa** amb entitats de caire social i cultural i el programa **Voluntariat per la llengua** (VxL) són fruit d'aquest marc de referència.

El **Voluntariat per la llengua** és un dels programes en què s'evidencia de manera més explícita: a través de la formació de **parelles lingüístiques** entre voluntaris i aprenents, que comparteixen la intenció de fomentar l'ús del català, la cohesió s'afavoreix ampliant el cercle social dels participants en el programa i oferint-los recursos per incorporar-se a l'activitat cívica i cultural del país que els acull.

Les **activitats** sovint són compartides amb l'alumnat dels cursos de català per a adults del CPNL, s'organitzen en col·laboració amb **entitats i establiments col·laboradors** que complementen les converses setmanals entre voluntaris i aprenents, a més de propiciar el coneixement mutu i l'intercanvi d'experiències des dels diferents punts de vista en diferents entorns. També faciliten la descoberta (o redescoberta) de les possibilitats lúdiques, culturals o socials que tenen a l'abast.

A més, l'oferiment que es fa als participants en el VxL de **col·laborar activament** en l'organització d'activitats comporta també un incentiu i un enriquiment tant per a les persones que hi col·laboren (en ocasions, aprenentes) com per als assistents que gaudeixen de l'experiència.

La col·laboració amb **més de 100 biblioteques** de tot Catalunya, organitzant clubs de lectura o tertúlies, a més de servir com a punt de difusió del programa i com a espai de trobada per a les converses dels participants del VxL, és un altre exemple del treball en xarxa i de l'impuls al **foment de la lectura** que el CPNL desenvolupa i vol potenciar.

D'altra banda, la voluntat del programa d'implementar-se en diferents àmbits, acompanyant altres accions dutes a terme des del Consorci, ens apropa tant a l'**empresa** com a la **sanitat** (aportant la flexibilitat que ofereix el VxL per adaptar el moment de les converses a la disponibilitat horària dels treballadors), l'**esport** (incorporant les trobades en un entorn en què els participants comparteixen aficions) o la **justícia** (en què el treball en els centres penitenciaris, més enllà de facilitar l'aprenentatge de la llengua oral als interns, és una possibilitat d'enriquiment personal i cultural i, a més, una eina important de reinserció i d'integració gràcies al vincle que estableixen amb el món exterior).

Pel que fa a l'**acolliment lingüístic**, cal destacar la col·laboració institucional del CPNL amb alguns organismes de la Generalitat, com ara la **Direcció General per a la Immigració** (DGI) o el **Servei d'Ocupació de Catalunya** (SOC). Aquesta col·laboració és clau per reforçar les accions de cohesió social a través de la llengua. Amb el SOC, es pretén millorar les oportunitats de trobar feina de les persones que es troben en situació d'atur. Amb la DGI s'incentiva que les associacions d'immigrants puguin oferir formació de català als seus associats, i alhora entrin en contacte amb el teixit associatiu del país.

Finalment, el **treball en xarxa** no és exclusiu del VxL. El CPNL col·labora amb **entitats**, **administracions i empreses** per buscar complicitats en el foment de la llengua. En aquest sentit, són molts els pobles i ciutats que han establert **taules d'acollida** perquè els diferents organismes que ofereixen serveis als nouvinguts es coordinin per no duplicar tasques, aprofitar recursos i compartir estratègies. I en molts d'aquests organismes de coordinació el Consorci hi és present.

54
cursos al sector socioeconòmic

32
cursos a l'administració

163 convenis amb empreses i organitzacions empresarials

7.093 comerços han rebut la campanya *Català i empresa, ja estàs al dia?*

25.036
espectadors als cicles de cinema

170.700
cartes als Reis

FEM PRESENT EL CATALÀ EN TOTS ELS ÀMBITS

El català és una llengua de comunicació amb l'administració, la llengua vehicular en l'ensenyament. Una llengua per gaudir de la cultura, emprada en els mitjans de comunicació i en les relacions personals. És útil per al comerç i per als negocis; per a la integració en l'entorn i per a la cohesió social.

A l'administració pública, el català és un referent d'ús normal i habitual en les comunicacions institucionals. El CPNL assessora els ens locals i els ofereix eines per a un bon ús del català, i manté l'organització i coordinació de formació per al personal de les administracions públiques.

Volem anar cap a una societat cohesionada en què la comunicació, el coneixement i l'estima de l'entorn són essencials.

En **el món de l'empresa i del comerç** és important la incorporació del català en totes les seves pràctiques i comunicacions com un acte de responsabilitat social corporativa, però també per raons purament comercials, ja que afavoreix la màxima qualitat en l'atenció al client i respecta el pes específic del consumidor català. La responsabilitat social corporativa (RSC) es fonamenta en l'atenció als consumidors i en la relació amb tothom que estigui vinculat a l'activitat empresarial. És important, doncs, perquè impulsa la relació de l'empresa amb el seu entorn i reforça la imatge de proximitat.

El CPNL posa a l'abast de les empreses i també de les entitats els serveis i els recursos necessaris que poden contribuir a adequar les seves comunicacions i el coneixement de la llengua catalana de les persones que hi treballen o que hi col·laboren.

La societat ha de conèixer quins són els trets més rellevants de la cultura catalana. Les activitats del CPNL han de promoure aspectes que ajudin a enfortir aquesta cultura, posant un accent especial en el foment i en la promoció del consum en català de la lectura, teatre, cinema, jocs, joguines, etc.

La missió del Consorci per a la Normalització Lingüística, a través de la dinamització, és actuar per crear unes condicions favorables envers l'ús social de la llengua catalana com a llengua de proximitat, de prestigi, d'acollida i de cohesió social.

38 espais radiofònics
653 notícies a la premsa escrita
1.884 notícies al web
890 notícies al web de VxL

1.181.216 visites al web
3.962.678 pàgines descarregades

17.357 seguidors a Facebook
3.982 seguidors a Twitter
20 butlletins digitals
130 blogs oberts, **54** creats el 2012

37 actes del Dia Mundial de la Poesia
89 actes de l'Any Sales Calders Tísner
98 actes de Sant Jordi

LA PROJECCIÓ AL CPNL

El CPNL vol fer un esforç per donar més visibilitat a les activitats que duu a terme i millorar la projecció exterior de l'activitat que desenvolupa, com a forma de potenciar els objectius de cohesió social i vertebració cultural del país. En aquesta voluntat s'emmarca la reforma dels Serveis Centrals, que va incloure la creació d'un àmbit específic —l'Àmbit de Projecció—, amb uns objectius que inclouen la projecció i la difusió de la llengua i la cultura catalanes, així com també l'extensió del seu prestigi.

És per això que un dels objectius fonamentals és posar èmfasi en la important tasca transversal que el CPNL desenvolupa al país, utilitzant totes les eines i canals de comunicació que té a l'abast, com ara els mitjans de comunicació, l'organització d'actes, la participació a Internet o l'execució de campanyes de sensibilització i de difusió dels serveis que ofereix.

Bones pràctiques

més a http://www.cpnl.cat/dinamitzacio

CNL d'Osona
Gimcana de les llengües

Aquesta idea va néixer fa quatre anys, quan la UNESCO va declarar el 2008 Any Internacional de les Llengües. Amb aquest motiu, el CNL d'Osona (amb la col·laboració dels ajuntaments de Centelles, Manlleu, Torelló i Vic i la Universitat de Vic) va organitzar la Gimcana de les Llengües: un concurs de 6 setmanes de durada, obert a tothom, amb preguntes sobre diferents aspectes de la llengua (gramàtica i lèxic del català, llengües del món, frases fetes, orígens i significats, jocs lingüístics, etc.). Atesa la bona resposta obtinguda, la convocatòria es va seguir fent cada any, i l'any 2012 es va organitzar la V Gimcana de les Llengües a Osona.

En la darrera edició es va vehicular a través del bloc de la gimcana (blocs.cpnl.cat/gimcanaosona2012). Els participants de les categories escolars havien de resoldre una pregunta cada setmana i els de les altres categories (persones de més de 16 anys, que podien participar individualment o en grup), dues.

Els objectius de la Gimcana de les Llengües a Osona són difondre el coneixement de la llengua catalana, destacar-ne aspectes diferents dels estrictament acadèmics i, a més, fomentar l'interès per la realitat d'altres llengües del món.

CNL de les Terres de l'Ebre
Xeic! Paraules de l'Ebre

"Xeic! Paraules de l'Ebre" és una mostra itinerant, produïda pel CNL de les Terres de l'Ebre, que recull una trentena de mots habituals en la parla dels ebrencs.

Aquesta mostra va néixer a l'edició de Sant Jordi de 2008, en què es va fer una campanya, impulsada pels serveis de català del CNL, que consistia a salvar una paraula ebrenca. Aquesta proposta, en què els ciutadans havien d'escriure una paraula en una butlleta, també es va fer extensiva a totes les escoles, les quals hi van participar fent aportacions interessants, algunes de les quals es recullen en aquesta exposició.

Aquesta mostra, que té com a objectiu donar a conèixer el lèxic característic d'aquesta varietat geogràfica de la llengua catalana, va recórrer tant les comarques del Baix Ebre, el Montsià, la Ribera d'Ebre i la Terra Alta, com altres de veïnes que tenen aspectes lexicals comuns, com la Noguera o l'Alta Ribagorça. Arran de l'exposició, es van organitzar activitats relacionades amb la llengua en aquests territoris, com ara concursos sobre paraules autòctones, conferències sobre el paisatge lingüístic, etc., amb l'objectiu de crear consciència del lèxic i de les expressions pròpies de les varietats lingüístiques del català nord-occidental, de promoure'n l'ús i d'evitar que caiguin en l'oblit.

CNL de Lleida

Ai, quin disbarat!, gimcana lingüística pels comerços de Mollerussa

L'objectiu d'aquesta activitat va ser promoure la llengua a través del joc entre la població de Mollerussa i l'alumnat de cicle superior de primària.

Un total de quinze comerços adherits a l'associació de comerciants Mollerussa Comercial van exposar un cartell a l'aparador amb tres paraules referides a objectes o a serveis de l'establiment en qüestió. Una de les paraules contenia un error ortogràfic o de lèxic. Els participants en el concurs havien de descobrir els quinze errors, proposar-ne la solució i emplenar una butlleta amb les seves dades. El premi, a càrrec de l'associació, va ser un llibre digital, que es va lliurar el dia de Sant Jordi.

Els alumnes de cinquè i sisè de primària van dipositar les butlletes emplenades a l'urna que hi havia a les seves escoles. El dia de Sant Jordi es va fer un sorteig a cada centre i el guanyador s'endugué un val de 50€ per bescanviar per material escolar. Cada escola participant també es va endur un val de 50€.

CNL de Terrassa i Rubí

La teva frase feta preferida

Aquesta és una iniciativa que va voler implicar la ciutadania per mantenir viva la llengua i el refranyer popular. *La teva frase feta preferida* és la continuació de *La teva paraula preferida*, una reeixida proposta que es va dur a terme a Rubí el 2011 aprofitant el joc que, amb aquest nom, ja s'havia utilitzat en altres localitats i mitjans de comunicació.

En aquesta activitat els participants (de manera individual o en grup) van triar la seva frase feta, locució o refrany en català que més els agradava, bé per la seva sonoritat, pels records que els portava, pel seu significat, perquè era intraduïble, per les emocions que els despertava, etc., i van haver d'explicar-ne els motius de l'elecció.

Per poder-hi participar es podien emplenar unes butlletes en paper o bé virtualment, i l'única condició era ser major de 6 anys. Totes les paraules i les frases fetes rebudes es van difondre a través del Facebook del CNL i entre totes les persones o entitats participants es van sortejar obsequis, com ara samarretes i entrades al cinema. A part, cada escola participant es va endur un joc *Scrabble* en català. El veredicte es va fer públic davant la Trobada de Gegants i Capgrossos de la Festa Major.

CNL Ca n'Ametller

Dictat en català

Amb motiu de la Segona Setmana de la Llengua Catalana a Esparreguera, va tenir lloc la sisena edició del Dictat Català d'Esparreguera, amb la participació de 74 concursants i la presència de més de 90 persones a l'acte. L'objectiu del Dictat Català és aconseguir escriure un text amb el mínim d'errades ortogràfiques possible. Per aquest motiu, l'activitat va destinada tant als alumnes de català per a adults com a tota la població en general.

Enguany, el Servei Local de Català d'Esparreguera va voler retre homenatge a Pere Calders, per afegir-se a tots els actes organitzats en l'Any Sales Calders Tísner. Per això, va proposar el joc d'endevinar l'ortografia correcta de les 112 paraules del text (la puntuació es dictava), que era un fragment de l'*Aquí descansa Nevares* (1967).

El VI Dictat Català d'Esparreguera va acabar amb el lliurament dels premis als 21 guanyadors.

Bones pràctiques

més a http://www.cpnl.cat/dinamitzacio

CNL de Badalona i Sant Adrià

Gimcana Cultural

Com a activitat de Llengua i cultura adreçada tant a l'alumnat de català com als participants en el VxL i organitzada amb entitats del territori per tal de fomentar el treball en xarxa, el CNL de Badalona i Sant Adrià va cloure el curs 2011-2012 amb la I Gimcana Cultural *A peu per Sant Adrià*, en què van participar prop de 250 persones (gairebé 60 equips).

La cloenda del curs es va celebrar amb la gimcana (en què van col·laborar 18 entitats i organismes del municipi) i amb una festa en què hi va haver premis per als participants, música a càrrec d'un alumne i d'un aprenent del CNL (que van interpretar una composició original basada en un poema de Joan Maragall) i un reconeixement especial a la trajectòria acadèmica d'alguns alumnes (que havien començat pel nivell bàsic de català i havien assolit el de suficiència) i també a una voluntària de VxL que havia començat al programa com a aprenenta.

Totes les persones que van rebre els certificats de reconeixement i la resta de participants en la gimcana —que té el bloc http://blocs.cpnl.cat/apeupersantadria— van ser obsequiats amb llibres donats per les dues biblioteques de la ciutat, que col·laboren activament i de manera habitual amb el CNL.

CNL de l'Alt Penedès i Garraf

Atenció al públic als supermercats. Campanya "A qui li toca?"

El CNL de l'Alt Penedès i Garraf va posar en marxa la campanya "A qui li toca" en 14 establiments de 5 cadenes de supermercats amb la finalitat de promocionar l'ús oral del català en l'atenció al públic d'aquests establiments. Els principals objectius d'aquesta campanya van sergarantir els drets dels consumidors a ser atesos en català i sensibilitzar les persones que parlen català i atenen al públic perquè no canviïn de llengua.

D'entre les actuacions que es van dur a terme destaquem les sessions de sensibilització per al personal del supermercat, formació inicial per a les persones que no entenen el català, promoció del programa Voluntariat per la llengua i difusió de la campanya "Català i empresa, ja estàs al dia?". També es va dissenyar un projecte de seguiment anomenat *Pla 21 dies* per fer un seguiment diari de la posada en pràctica dels criteris que s'havien proposat en les sessions de sensibilització.

CNL del Maresme
Passejada per la història

Amb aquesta activitat es pretenia fer conèixer la història del Maresme, fidelitzar els alumnes i els participants del programa Voluntariat per la llengua i fomentar activitats de llengua i cultura.

Aquest projecte mostrava la història de la comarca a través de rutes guiades per diverses poblacions: el poblat ibèric de Premià de Dalt, les runes romanes de la ciutat d'Iluro a Mataró, la ruta dels indians de Vilassar de Mar, una visita a l'exposició d'estampats sobre cotó del Museu de Premià de Mar, una ruta modernista per Canet de Mar i la visita al far de Calella. Arran d'aquestes visites, els participants van poder descobrir el patrimoni històric de la comarca.

CNL Montserrat
Concurs de microcontes "amb C de Calders"

Amb motiu de la celebració de l'any Sales Calders Tísner, el Servei Local de Català d'Igualada i el Servei Comarcal de Català de l'Anoia van organitzar un concurs dedicat a la memòria del gran contista català Pere Calders.

Aquest concurs, adreçat a l'alumnat dels cursos de català, premiava microrelats originals i inèdits, escrits en català. El textos eren de temàtica lliure, però encapçalats per un títol relacionat amb alguna obra de Pere Calders, es van publicar al mur de la pàgina de Facebook de l'SCC de l'Anoia. Es van atorgar, per votació popular, tres premis a les categories: alumnes de nivell bàsic, alumnes de nivell intermedi i alumnes de nivell de suficiència i superior. En l'acte de lliurament de premis, en què van participar 47 alumnes (que hi van presentar un total de 84 microcontes), la senyora Laura Borràs, directora de la Institució de les Lletres Catalanes i comissària de l'any Sales Calders Tísner, va fer una xerrada molt amena i pedagògica sobre l'obra i la vida d'aquests tres escriptors catalans.

CNL de Tarragona
Fem pinya

Aprofitant, d'un banda, que a la ciutat de Tarragona hi ha quatre colles castelleres molt arrelades socialment i amb una àmplia activitat regular i, de l'altra, la recent edició per part del CPNL d'un lèxic casteller en suport digital, el CNL de Tarragona va dissenyar un projecte de divulgació dels castells, del lèxic casteller i de les colles, adreçat a l'alumnat dels cursos de català i als participants del Voluntariat per la llengua, a través de la participació directa en assaigs i actuacions.

Aquest projecte pretenia fer conèixer la tradició i el lèxic específic dels castells, presentar les colles castelleres de la ciutat de Tarragona com a entitats obertes que poden facilitar als nouvinguts la integració al territori (amb activitats regulars, normalment en català, com ara assaigs, actuacions, sortides o activitats socials) i, finalment, convidar els destinataris del projecte a participar-hi activament.

Bones pràctiques

més a http://www.cpnl.cat/dinamitzacio

CNL de l'Hospitalet
Taller de criquet

Amb l'objectiu d'afavorir la convivència entre diferents col·lectius, en què la llengua catalana funciona com a fil conductor, i també de promoure la integració social a través de l'esport, el CNL de l'Hospitalet va organitzar aquest taller, orientat principalment a les famílies d'origen indi i pakistanès, també obert a la participació dels integrants d'entitats locals.

El taller es va desenvolupar en dues parts, una de teòrica, en què es treballava el vocabulari i el funcionament del criquet amb els alumnes d'un curs de català inicial i una de pràctica, en què les famílies participants van consolidar aquests coneixements a través del joc. Aquesta activitat esportiva va servir per promoure l'ús de la llengua catalana i afavorir la convivència entre diferents cultures i generacions.

El fet que no existís un vocabulari oficial del criquet va comportar l'elaboració d'un primer document amb la normativa del joc en català i un glossari. A partir d'aquesta base, el CNL de l'Hospitalet va emprendre un procés de col·laboració amb el TERMCAT, amb l'objectiu de fixar la terminologia de l'esport del criquet en català i d'incorporar-la a futures edicions de diccionaris d'esports.

CNL Eramprunyà
Xerrada sobre els records de la guerra d'un voluntari lingüístic

Com a proposta cultural en català per als participants en el programa VxL i el públic en general, el CNL Eramprunyà va organitzar, l'any 2012, una activitat conduïda per un voluntari gavanenc en què es van implicar diferents entitats del territori.

L'activitat, que va consistir en una xerrada sobre la Guerra Civil espanyola a càrrec del voluntari i de la responsable de l'Arxiu Municipal de Gavà (on es va fer), va tenir un gran nombre d'assistents, entre els quals voluntaris, aprenents i també persones d'entitats que col·laboren amb el VxL. La xerrada es va il·lustrar amb una projecció de fotografies antigues (restaurades pel personal de l'Arxiu) i un vídeo del voluntari, que es va filmar en el refugi antiaeri gavanenc, del qual va ser usuari durant els bombardejos de 1938. Després d'una interessant tertúlia, l'SLC de Gavà va lliurar al Sr. Alcaraz una placa en agraïment al seu testimoniatge històric i a la contribució al Voluntariat per la llengua com a conductor d'aquesta activitat cultural.

CNL de Sabadell

Cloenda del III Taller de Teatre del Voluntariat per la llengua de Sabadell

La implicació de les entitats col·laboradores del VxL possibilita l'organització d'activitats com la que duu a terme el CNL de Sabadell des de 2010, uns tallers de teatre setmanals adreçats als participants en el VxL.

A la darrera sessió del III Taller del Voluntariat per la llengua de Sabadell, els participants van fer una valoració conjunta amb els professors (dos socis de l'entitat col·laboradora Associació Artística Kakaiba i voluntaris del VxL) dels continguts del taller i van coincidir que havien perdut la vergonya, que havien millorat molt l'ús del català i que havien après a ficar-se a la pell d'un personatge. A més, el fet de treballar exercicis d'expressió oral i corporal i d'interpretar escenes d'improvisació i d'interacció amb el company a dalt de l'escenari havia creat esperit de grup.

La tasca dels dos voluntaris que van dur a terme aquests tallers va ser reconeguda en el marc del Dia del Voluntariat a Sabadell, en un acte en què l'Ajuntament de Sabadell (per mitjà de Sabadell Suma-Programa de Voluntariat) premiava públicament persones de diverses entitats de Sabadell que van destacar per la seva acció voluntària durant l'any 2012.

CNL de Barcelona

Ruta pels establiments col·laboradors de VxL i altres campanyes

El CNL de Barcelona va dissenyar aquesta activitat amb l'objectiu de difondre els establiments col·laboradors del programa VxL entre l'alumnat i de promoure i facilitar el pas de l'aprenentatge del català a l'ús de la llengua en contextos reals, oferint un entorn d'ús quotidià, a banda de potenciar el coneixement de l'entorn entre l'alumnat.

Les persones participants, principalment alumnes dels cursos bàsics, van rebre un plànol del barri amb la ruta d'establiments que havien de visitar i un qüestionari amb les preguntes que havien de fer a cada comerç.

Aquesta activitat estableix lligams entre els àmbits de la dinamització i de l'ensenyament, promou el coneixement de l'entorn, fomenta l'ús de la llengua en situacions reals i potencia la relació activa amb els establiments col·laboradors del programa VxL i a més, aquests darrers, es donen a conèixer entre els nous residents del barri.

CNL de Roses

Promoció del cinema català

El Servei Local de Català de Sant Feliu, en col·laboració amb l'entitat santfeliuenca Associació CineBaix, va organitzar el XV Cicle de Cinema Infantil, en el marc del cicle CINC, una programació de sessions de cinema infantil en català que ha impulsat la Direcció General de Política Lingüística, del Departament de Cultura, per fomentar el consum de cinema en català. Aquest cicle constava de 9 pel·lícules (una al mes, d'octubre a juny, coincidint amb el curs escolar). El Servei de Català es va encarregar d'editar uns vals de descomptes per als infants i de fer-los arribar a les escoles de primària.

D'altra banda, l'SLC de Sant Feliu va acordar amb l'Associació CineBaix que es projectarien periòdicament, dins la programació habitual de l'Associació, pel·lícules per a adults en català (en versió original doblades o subtitulades en català). Tant l'alumnat dels cursos de català del CPNL com els participants del programa Voluntariat per la llengua van tenir uns descomptes especials en el preu de les entrades.

Bones pràctiques

més a http://www.cpnl.cat/dinamitzacio

CNL de Girona

Una xerrada literària i un espectacle de dansa per cloure el VxL al Centre Penitenciari de Girona

En el marc de la implementació del VxL en l'àmbit de la Justícia i de la tasca que es duu a terme amb els interns als centres penitenciaris, el CNL de Girona va cloure l'edició del VxL 2012 al Centre Penitenciari de Girona (on el VxL és present des de 2009) amb una xerrada literària i un espectacle de dansa contemporània i claqué.

L'escriptora Núria Martí va fer dues xerrades (una a la presó d'homes, amb una trentena d'assistents i una altra a la presó de dones, amb una quinzena de participants) als interns i internes, que havien llegit el seu llibre *Les mateixes estrelles*, Premi de Lectura Fàcil. La xerrada va cloure amb una amena tertúlia en què els assistents van poder opinar sobre el llibre i fer preguntes a l'autora.

Dos dies després, uns 60 interns de la presó (dels quals, una vintena havien participat en el VxL) van gaudir d'una actuació a càrrec de la companyia El Paller, de Castelló d'Empúries, al pati del centre penitenciari. Per cloure l'acte, es van lliurar diplomes als aprenents i els quatre voluntaris van rebre un obsequi per la tasca feta durant aquesta edició de VxL.

CNL Vallès Occidental 3

Contes del món a Badia del Vallès.

Amb l'objectiu de potenciar el català com a llengua d'acollida i de cohesió social i de donar a conèixer la diversitat lingüística del municipi, a Badia del Vallès es van fer un seguit d'actes a l'entorn del Dia de la llengua materna.

Aquestes activitats van fomentar el treball transversal amb organismes i entitats de la localitat quant a la sensibilització lingüística, ja que hi van participar (a més de l'Ajuntament i el Servei Local de Català) les AMPA, l'escola d'adults, la Biblioteca Vicente Aleixandre, la Federació d'Entitats Culturals, el Pla de Desenvolupament Comunitari i altres organitzacions del territori.

Entre les activitats, destaca l'enregistrament d'onze relats (extrets del recull 20 contes comptats del CNL de Sabadell i que van ser narrats en gallec, àrab, bengalí, francès, portuguès, romanès, ucraïnès, wòlof, castellà i català), a càrrec de l'alumnat dels cursos que, a més, van afegir-hi informació de la llengua originària del conte.

També va resultar molt interessant l'exposició de frases en les diferents llengües dels alumnes amb dades sociolingüístiques, classificades segons el grau de perill de desaparició i el nombre de parlants, posant especial èmfasi en les llengües maternes de l'alumnat i de totes les comunitats badienques. A més, també s'hi exposaren diferents alfabets i llibres en diversos idiomes.

CNL del Vallès Oriental

El Voluntariat per la llengua de Mollet del Vallès es mou en català

En el marc de la implementació del VxL en l'àmbit de l'esport i de la campanya *Mou-te en català!*, impulsada per la Direcció General de Política Lingüística i la Secretaria General de l'Esport, amb la col·laboració de la Unió de Federacions Esportives de Catalunya i del Consorci per a la Normalització Lingüística, el CNL de Vallès Oriental va organitzar aquesta activitat amb el Centre Municipal d'Esports i Salut Ca n'Arimon (entitat col·laboradora del VxL), amb motiu de la inauguració de la 17a edició del VxL. L'original proposta de l'entitat va consistir en una visita guiada a les instal·lacions de Ca n'Arimon i una petita sessió d'uns vint minuts perquè les parelles lingüístiques es "moguessin en català". La sessió va oferir una sèrie d'estacions o circuits per grups. Mentre els participants es "movien en català" havien de respondre preguntes sobre cultura catalana, com per exemple, quin és el cim més alt de Catalunya, quina vall de Catalunya té nom de dona, etc. El resultat va ser molt satisfactori per a tots els participants.

CNL L'Heura

Els sabors del món

Amb la finalitat de fomentar l'ús del català com a llengua comuna i la cohesió social, el CNL l'Heura va col·laborar en la mostra "Els sabors del món", que es va celebrar al barri del Fondo de Santa Coloma de Gramenet. La jornada va permetre conèixer la gastronomia d'una desena de llocs del món, com ara Armènia, Guinea Conakry o la Xina, i també Catalunya. Paral·lelament a l'exposició de productes, al matí va haver-hi jocs de sobretaula per a grans i petits, i a la tarda l'escriptora de Benín Agnès Agboton, va explicar contes del seu país.

El CNL L'Heura (amb l'assessorament del TERMCAT) va elaborar unes fitxes amb la descripció dels productes i de les receptes presents a la mostra. Arran d'això, el TERMCAT va proposar una quinzena de termes nous en català per a productes que fins ara no tenien denominació en aquesta llengua. A més, es va fer la 3a edició del joc lingüístic "Com es diu?".

La tasca del CNL L'Heura va fer possible que totes aquestes activitats es conduïssin en català en un territori amb més de 70 nacionalitats, un 45% de gent nascuda a l'estranger i on la llengua catalana hi té una presència molt feble.

CNL El Prat de Llobregat

Temps era temps

El Centre de Normalització Lingüística del Prat de Llobregat, juntament amb el Centre de Formació d'Adults Terra Baixa i el Centre de Promoció Social Francesc Palau, van dur a terme un projecte d'acolliment lingüístic amb l'objectiu de propiciar l'aprenentatge de la llengua catalana, promoure'n l´ús social entre les persones que acaben d'arribar i aconseguir que la ciutadania tingui una percepció positiva de la diversitat cultural i de la convivència entre les persones.

"Temps era temps" és el resultat d'aquest projecte: un llibre en format digital, que recull 14 contes de diversos llocs del món. L'alumnat de les tres institucions va proposar els contes que identificaven millor l'expressió cultural del seu lloc d'origen. Els mateixos alumnes van interpretar els personatges i diversos representants d'entitats del Prat en van ser els narradors. Un recull de contes de diversos llocs del món, referents de diferents cultures i de diferents llengües que constitueixen un treball a favor del coneixement mutu, de la cohesió i de l'arrelament de les persones al país.

Bones pràctiques

més a http://www.cpnl.cat/dinamitzacio

CNL de l'Àrea de Reus Miquel Ventura

Ganxet Pintxo: qualitat també en llengua

reusenques), el CNL de l'Àrea de Reus va treballar en col·laboració amb la Cambra de Comerç per millorar l'ús del català a les empreses del sector de la restauració. D'aquesta manera, en totes les edicions d'aquesta ruta el CNL oferia als bars i restaurants el seu servei gratuït d'assessorament lingüístic, així com informació sobre recursos lingüístics, cursos de català per al personal que necessita formació i la possibilitat de formar part de la xarxa d'establiments col·laboradors del programa Voluntariat per la llengua.

En la darrera edició, els clients, a més de votar la millor tapa, també van votar per aquells establiments en què s'utilitza el català com a llengua habitual en la retolació, en el contingut de la seva carta i en la comunicació amb el client. Aquesta activitat pretenia fer veure a restauradors i usuaris que atendre el client en la seva llengua és també un indicador de la qualitat del servei. Els millors van rebre el premi *Ganxet Llengua*, que reconeix els bars i restaurants que tenen una especial sensibilització en l'ús de la llengua catalana.

CNL de Cornellà de Llobregat

Nadala

Aquest projecte es va dur a terme amb l'objectiu de difondre la cultura catalana, sobretot la relacionada amb el Nadal, millorar la pronúncia de la llengua oral de l'alumnat i interrelacionar l'alumnat de diferents nivells i els participants del programa Voluntariat per la llengua.

En aquesta activitat, l'alumnat del CNL de Cornellà va felicitar el Nadal cantant. Primer es va triar una cançó nadalenca molt popular (*el fum, fum, fum*) i es va proposar a l'alumnat i als participants en el VxL de cantar-la conjuntament. També es va fer un treball didàctic a les aules, treballant el vocabulari específic nadalenc i les tradicions relacionades, a més d'explicar l'origen català de la cançó i el fet que és una de les nadales més traduïdes. Finalment, es va fer un enregistrament de la cançó i es va publicar un vídeo a Youtube, que es va difondre entre els habitants, institucions i entitats de Cornellà per tal que arribés al màxim de persones.

L'activitat va reforçar els vincles de l'alumnat amb la cultura catalana i va servir també per celebrar una festa mundial, conjuntament i en català.

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

Promovem la llengua,
la cultura i la cohesió